

130 Hlavní záhlaví – unifikovaný název
240 Unifikovaný název
730 Vedlejší záhlaví – unifikovaný název
(830 Vedlejší záhlaví pro edici – unifikovaný název)

Hana Vochozková
KIC ÚVT MU Brno
vochozkova@ics.muni.cz

listopad 2022

Unifikovaný název

Unifikovaný název je název obsahující nejznámější, konvenční podobu názvu (preferovaný název)

Užití

- propojení záznamů jednoho díla, které se vyskytuje v různých podobách (např. originál, úpravy, překlady atd.) a pod různými názvy (např. starověká a středověká díla, díla klasiků, náboženská díla, hudební díla ...);
- identifikování díla, pokud název, pod kterým je dílo známo, se liší od hlavního názvu katalogizované jednotky;
- rozlišení děl s totožnými hlavními názvy (např. seriály);
- uspořádání záznamů v souboru (např. Bible).

MARC 21

I.

130 Hlavní záhlaví – unifikovaný název

neopakovatelné pole

240 Unifikovaný název

neopakovatelné pole

730 Vedlejší záhlaví – unifikovaný název

opakovatelné pole

830 Vedlejší záhlaví pro edici – unifikovaný název

opakovatelné pole

MARC 21

II.

První indikátor

130

Znaky vyloučené z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

240

Unifikovaný název se tiskne nebo zobrazuje

0 *Název se netiskne ani nezobrazuje*

1 *Název se tiskne nebo zobrazuje*

730

Znaky vyloučené z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

830

Nedefinován

MARC 21 III.

Druhý indikátor

130

Nedefinován

240

Vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

730

Typ vedlejšího záhlaví

Typ nespecifikován

2 Analytické záhlaví

830

Znaky vyloučené z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

MARC 21 IV.

Úvodní členy

obvykle se vynechávají (pokud se nezapisují záměrně tj. chceme řadit
záhlaví pod členem)

první/druhý indikátor bude mít zpravidla hodnotu „0“

240 10 \$aInvisible man

nikoli

240 14 \$aThe invisible man

ale

240 10 \$aLos Angeles street map

nikoli

240 10 \$aAngeles street map

MARC 21

V.

Podpole

Názvová část

\$a Unifikovaný název (NO)

\$d Datum podpisu smlouvy (O)

\$f Data související s dílem (NO)

\$g Další různé informace (NO)

\$h Médium (NO)

\$i Označení vztahu (O) [730]

\$k Podzáhlaví pro formu (O)

\$l Jazyk díla (NO)

\$m Obsazení (hudební díla) (O)

\$n Číslo části/sekce díla (O)

\$o Údaj o aranžmá (hudební díla) (NO)

\$p Název části/sekce díla (O)

\$r Tónina (hudební díla) (NO)

\$s Verze (NO)

\$t Název díla (NO) [130, 730, 830]

\$v Označení svazku/pořadí (NO) [830]

\$x Mezinárodní standardní číslo seriálu (ISSN) (NO) [730, 830]

MARC 21

VI.

Podpole

Kontrolní podpole

\$w Číslo bibliografického záznamu (O) [830]

\$0 Číslo autoritního záznamu (O)

\$3 Bližší určení dokumentu (NO) [730, 830]

\$5 Kód instituce MARC (NO) [730, 830]

\$6 Propojení polí v jiném písmu (NO)

\$7 Kontrolní podpole (NO) [830]

\$8 Propojení souvisejících polí (O)

MARC 21

Definice a použití I.

pole 130 (anonymní dílo)

obsahuje unifikovaný název použitý jako hlavní záhlaví

tj. v bibliografickém záznamu s polem 130 nebude pole 100, 110 nebo 111
název, který je uveden v katalogizovaném díle se zapisuje v poli 245

(první indikátor = 1)

130 0# \$aNibelungenlied.\$lČesky

245 10 \$aPíseň o Nibelunzích

MARC 21

Definice a použití II.

pole 240 (dílo má tvůrce)

obsahuje unifikovaný název pro dílo, pokud bibliografický záznam též

obsahuje pole 100 nebo pole 110 nebo pole 111

pole 240 se nepoužívá, pokud je v záznamu přítomno pole 130

název, který je uveden v katalogizovaném díle se zapisuje v poli 245

(první indikátor = 1)

100 1# \$aMolière,\$d1622-1673

240 10 \$aDom Juan.\$lČesky

245 10 \$aPoslední dobrodružství dona Juana_/\$cMolière

MARC 21

Definice a použití III.

pole 730 (anonymní dílo)

obsahuje unifikovaný název použitý jako vedlejší záhlaví

245 00 \$aEpos o Gilgamešovi.__\$bFinský epos Kalevala

730 02 \$aGilgameš.\$lČesky

730 02 \$aKalevala.\$lČesky

pole 830 (edice – anonymní dílo)

obsahuje vedlejší záhlaví pro název edice, přičemž záhlaví pro edici je tvořeno unifikovaným názvem. Použití pole 830 je oprávněné, pokud je přítomen údaj o edici (pole 490) nebo všeobecná poznámka (pole 500) vztahující se k edici

830 0# \$aKomentované zákony_(Orbis)

830 0# \$aKomentované zákony_(SEVT)

MARC 21

Definice a použití IV.

pole X00, X10, X11 autor/název (dílo má tvůrce)

unifikovaný název pod jménem se uvádí v podpoli \$t (název díla)
v poli vhodném pro jméno autora (X00, X10, X11)

**245 00 \$aKralevic dánský_/\$cWilliam Shakespeare.___Poslední
dobrodružství dona Juana /_ Molière**

700 12 \$aShakespeare,_ William,\$d1564-1616.\$tHamlet.\$iČesky

700 12 \$aMolière,\$d1622-1673.\$tDom Juan.\$iČesky

800 1# \$aHavel,_ Václav,\$d1936-2011.\$tSebraná díla

- pro volbu správné podoby unifikovaného názvu se přednostně používá **Soubor národních autorit**
<http://aleph.nkp.cz/>
- pokud unifikovaný název není uveden v bázi národních autorit
– viz dále

Volba unifikovaného názvu

I.

díla vytvořená po roce 1500

= název, pod nímž bylo dílo nejčastěji publikováno v originálním jazyce
v praxi se obvykle řídíme podobou unifikovaného názvu v příslušné
národní bibliografii

100 1# \$aDickens,_Charles,\$d1812-1870

240 10 \$aPickwick papers

245 14 \$aThe posthumous papers of the Pickwick Club

Volba unifikovaného názvu II.

díla vytvořená před rokem 1501

= název v originálním jazyce vyskytující se nejčastěji v současných příručkových pramenech

100 1# \$aCaesar, Gaius Iulius,\$d100-44 př. _Kr.

240 10 \$aDe bello Gallico

nelze-li aplikovat, zvolí se (v tomto pořadí):

- název používaný v novodobých vydáních
- název používaný ve starších vydáních
- název používaný v rukopisech

Volba unifikovaného názvu III.

**díla vytvořená před rokem 1501
výjimka 1.**

klasická a byzantská řecká díla

= název běžně používaný v českém jazyce

neexistuje-li běžně používaná česká podoba názvu, použije se latinský
název

neexistuje-li běžně používaný název v českém ani latinském jazyce,
použije se řecký název

100 0# \$aAristofanés,\$dca_445-ca_386_př._Kr.

240 10 \$aPtáci

nikoli *Aves*

Ornithes

Volba unifikovaného názvu IV.

**díla vytvořená před rokem 1501
výjimka 2.**

anonymní díla, která nejsou psána řeckým ani latinským písmem
= název běžně používaný v českém jazyce, pokud takový název existuje

130 0# \$aTisíc a jedna noc

Zápis unifikovaného názvu Části děl s vlastními názvy (s výjimkou posvátných knih)

unifikovaný název se vytváří pod názvem části

100 1# \$aTolkien,_J._R._R.\$q(John_Ronald_Reuel),\$d1892-1973

240 10 \$aTwo towers

100 1# \$aGoethe,_Johann_Wolfgang_von,\$d1749-1832

240 10 \$aFaust.\$n1._Theil

Zápis unifikovaného názvu Doplňky I.

doplňek slouží k rozlišení děl se stejným názvem a stejným tvůrcem
uvádí se v kulatých závorkách
zapisuje se v češtině

doplňkem může být:

forma díla

130 0# \$aHouse of cards_(film)

130 0# \$aHouse of cards_(TV seriál)

datum vzniku

130 0# \$aBen-Hur_(1959)

130 0# \$aBen-Hur_(2016)

Zápis unifikovaného názvu Doplňky II.

místo vzniku

130 0# \$aTimes_(Londýn,_Anglie)

130 0# \$aTimes_(Kansas City,_Missouri)

další rozlišující charakteristika

240 10 \$aVýroční zpráva_(Národní knihovna České republiky)

240 10 \$aVýroční zpráva_(Národní divadlo v Praze)

Posvátné knihy

název posvátné knihy se uvádí v českém jazyce, pokud existuje

130 0# \$aBible.\$iLatinsky.\$sVulgata

130 0# \$aBible.\$iČesky.\$sMelantrichova

části posvátných knih se uvádějí jako podzáhlaví hlavního názvu

130 0# \$aTripitaka.\$pSútrapitaka.\$iČesky

130 0# \$aBible.\$pStarý zákon.\$iČesky.\$sKralická

v případě Bible se soubory knih, jednotlivé knihy nebo jejich části zapisují jako podzáhlaví přímo za hlavní název, tedy bez označení Starý zákon/Nový zákon

130 0# \$aBible.\$pPíseň písní

Zákony a právní dokumenty

I.

sbírka mnoha různých zákonů a právních předpisů jedné jurisdikce

skupinový název *Zákony atd.* - podle pravidel RDA se již **NE**používá

110 1# \$aČesko\$7ge128065\$4aut

240 10 \$aZákony_atd.\$7kon2006374028 **NE**

245 10 \$aZákony,_aneb,_Víte, co Vás čeká v roce 2007?

505 20 \$tSilniční zákon + bodový systém_--\$tZákoník práce_--\$tCelní
zákon_--\$tZákon o dani z příjmu_--\$tZákon o ....

Zákony a právní dokumenty

II.

sbírka mnoha různých zákonů a právních předpisů jedné jurisdikce
-dokončení

jako unifikovaný název se volí oficiální zkrácený (citační) název sbírky
nebo úplný název sbírky nebo se všechny obsažené zákony rozepíše

110 1# \$aČesko\$7ge128065\$4aut

245 10 \$aZákony, _ aneb, _ Víte, co Vás čeká v roce 2007?

505 20 \$tSilniční zákon + bodový systém _ --\$tZákoník práce _ --\$tCelní
zákon _ --\$tZákon o dani z příjmu _ --\$tZákon o ...

710 12 \$aČesko.\$tZákon o silničním provozu

710 12 \$aČesko.\$tZákoník práce

710 12 \$aČesko.\$tCelní zákon

710 12 \$aČesko.\$tZákon o daních z příjmu

710 12 \$aČesko.\$t ...

Zákony a právní dokumenty III.

sbírka zákonů a právních předpisů k jednomu tématu

tzv. tematický skupinový název, pokud existuje

110 1# \$aČesko\$7ge128065\$4aut

240 10 \$aDaňové zákony\$7kon2007390985

245 10 \$aDaně ... a předpisy související - s přehledy změn

seznam používaných skupinových názvů viz:

http://authority.nkp.cz/unifikovane-nazvy/copy_of_pouzivane-skupinove-un/

Zákony a právní dokumenty

IV.

jednotlivé zákony

- a) oficiální zkrácený nebo citační název
  - b) neoficiální zkrácený nebo citační název užívaný v právnické literatuře
  - c) oficiální název zákona
  - d) jiné oficiální označení
- a to v originálním jazyce

100 1# \$aMaršálek,_Roman,\$d1974-\$7osd2015858370\$4cwt

245 10 \$aAutorský zákon v prostředí VŠ_/\$cRoman Maršálek

505 20 \$tZákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

710 12 \$aČesko.\$tAutorský zákon_(2000,_novela_2013)

\$7kon2015861085

Zákony a právní dokumenty

V.

smlouvy mezi dvěma a více orgány typu stát, mezinárodní nevládní organizace, Svatý stolec, další jurisdikce s právem uzavírat mezinárodní smlouvy

- a) oficiální název smlouvy
  - b) zkrácený nebo citační název užívaný v právní literatuře
  - c) jiné oficiální označení, pod kterým je smlouva známá
- a to v originálním jazyce

110 2# \$aKatolická církev.\$bPapež_(1878-1903_:_Lev_XIII.)
\$7ko2003186677

240 10 \$aRerum novarum.\$lČesky\$7kon2013780069

245 10 \$aEncyklika Lva XIII._:\$bRerum novarum o dělnické otázce_ /
\$cpřeložil dr. Bedřich Vašek

Zákony a právní dokumenty

VI.

**smlouva publikovaná jako jeden zdroj současně ve více jazycích
(např. dokumenty Evropské unie) a žádný jazyk není primární
nebo originální**

název uvedený na původním (prvním) vydání jako hlavní

**130 0# \$aTreaty on European Union\$d(1992_únor_7.).\$lČesky
\$7unn2016898490**

Datum jako doplněk je povinným údajem pouze u zápisu názvu smlouvy,
a to v podobě *rok měsíc den*

Zákony a právní dokumenty VII.

soubor smluv známý pod společným názvem

tento společný název

110 1# \$aČeskoslovensko\$7ge131689

240 10 \$aBenešovy dekrety\$7kon2009518862

**245 10 \$aDekrety prezidenta republiky 1940-1945_:\$bdokumenty_
\$ck vydání připravili Karel Jech a Karel Kaplan**

Překlady

I.

název originálu se přednostně zapisuje do polí 130/240
není vždy nutné, aby na název existoval i autoritní záznam
povinným údajem je jazyk díla (překladu)

zapisuje se v českém jazyce, s velkým počátečním písmenem

100 1# \$aNesbø,_Jo,\$d1960-\$7xx0037547\$4aut

240 10 \$aBlod på snø.\$lČesky

**245 10 \$aKrev na sněhu /_ \$cJo Nesbø ;_ z norského originálu Blod på
snø _..._ přeložila Kateřina Křišťůfková**

Překlady II.

do pole 765 se zapisuje název originálu pouze v těchto případech:

- název originálu se liší od stanoveného unifikovaného názvu

100 1# \$aDickens,_ Charles,\$d1812-1870\$7jn19990001747\$4aut

240 10 \$aPickwick papers.\$lČesky\$7aun2008489357

245 10 \$aKronika Pickwickova klubu_/\$cCharles Dickens_;
z anglického originálu Posthumous papers of the Pickwick club
přeložili a úvodní poznámkou a seznamem osob doplnili Emanuela
a Emanuel Tilschovi

765 0# \$tPosthumous papers of the Pickwick club.\$9Česky

Překlady III.

- dílo bylo přeloženo z jiného jazyka než je originál

041 1# \$acze\$Keng\$hswe

100 1# \$aFexeus,_Henrik\$d1971-\$7xx0208602\$4aut

240 10 \$aMaktspelet.\$iČesky

245 10 \$aNejlepší přesvědčovací techniky_:\$bjak získat druhé na svou stranu_/\$cHenrik Fexeus_:_překlad Ivana Sýkorová

500 ## \$aPřeloženo z anglického překladu švédského originálu

765 08 \$iNázev anglického překladu:\$tPower games.\$9Česky

- informace o názvu originálu není důvěryhodná a není snadno ověřitelná

Pole 765 Originál I.

opakovatelné pole

První indikátor

Poznámka

- 0 Poznámka se generuje
- 1 *Poznámka se negeneruje*

Druhý indikátor

Návěští

- # Název originálu
- 8 *Návěští se negeneruje*

Podpole (pouze výběr)

\$t Název (NO)

\$i Označení vztahu (O)

\$9 Údaj o jazyku překladu (NO)

Pole 765 Originál

II.

úvodní členy

obvykle se vynechávají (pokud se nezapisují záměrně tj. chceme řadit záhlaví pod členem)

500 ## \$aPřeloženo z anglického překladu českého originálu

765 08 \$iNázev anglického překladu:**\$t**Garden party.**\$9**Korejsky
nikoli

765 08 \$iNázev anglického překladu:**\$t**The garden party.**\$9**Korejsky

\$7 Číslo autority I.

\$7 Číslo autority

= číslo autority v rámci souboru národních autorit

130 0# \$aNibelungenlied\$7unn2006375119

[unifikovaný název uveden v souboru autorit pod číslem unn2006375119]

730 02 \$aLidové písně z Domažlicka

[unifikovaný název není uveden v souboru autorit]

\$7 Číslo autority II.

v poli 1XX je číslo autority jmenné

100 1# \$aShakespeare,_William,\$d1564-1616\$7jn19981002129\$4aut

v poli 240 je číslo autority typu Autor/Název, i když je v tomto poli uvedena jen názvová část autority typu Autor/Název

240 10 \$aHamlet.\$lČesky\$7aun2006373422

v poli 7XX se u záhlaví typu Autor/Název uvádí pouze číslo autority typu Autor/Název, nikoli jmenné nebo obě!

**700 12 \$aShakespeare,_William,\$d1564-1616.\$tHamlet.\$lČesky
\$7aun2006373422**

\$7 Číslo authority III.

originál i jednotlivé překlady mají svoje vlastní číslo authority

700 12 \$aShakespeare, _William,\$d1564-1616.\$tHamlet

\$7aun2006373421

700 12 \$aShakespeare, _William,\$d1564-1616.\$tHamlet.\$iČesky

\$7aun2006373422

700 12 \$aShakespeare, _William,\$d1564-1616.\$tHamlet.\$iNěmecky

\$7aun2011634964

700 12 \$aShakespeare, _William,\$d1564-1616.\$tHamlet.\$iSlovensky

\$7aun2014841811

- další podrobné pokyny k unifikovaným názvům (včetně doporučených pramenů pro ověřování názvů) viz stránky Národních autorit ČR:
<http://authority.nkp.cz/unifikovane-nazvy>
- unifikované názvy hudebních děl – speciální pravidla